

Η συμβολή των ορεινών υδρονομικών έργων και της βλάστησης στην αποτροπή των πλημμυρικών φαινομένων

Στεφανίδης Στέφανος

Περίληψη

Οι πλημμύρες αποτελούν φυσικές καταστροφές με τον σημαντικότερο βαθμό επανεμφάνισης. Τα τελευταία χρόνια στην χώρα μας τα θύματα από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων έχουν πολλαπλασιαστεί (Θέρμη, Ρόδος, Μάνδρα Αττικής). Ο τρόπος και η διαδικασία κίνησης του απορρέοντος νερού εξαρτάται από φυσικούς (κλίμα, ανάγλυφο, βλάστηση, γεωλογικό υπόβαθρο) και ανθρωπογενείς παράγοντες (δασικές πυρκαγιές, εκχερσώσεις, καταπατήσεις κοιτών, ακατάλληλα τεχνικά έργα κλπ.) Ασφαλώς, το κυρίαρχο στοιχείο σε κάθε πλημμύρα είναι η μεγάλη ραγδιότητα της βροχής. Είναι όμως αυτό το αίτιο των πλημμυρικών φαινομένων που εκδηλώνονται στις πεδινές κυρίως περιοχές κοντά σε οικισμούς; Τα χειμαρρικά ρεύματα που διασχίζουν οικισμούς και περιοχές με μεγάλη τουριστική ανάπτυξη έχουν εντονότατα κακοποιηθεί από τον άνθρωπο καθώς η πίεση για οικοπεδοποιήσιμη γη γίνεται ολοένα και μεγαλύτερη. Σε ότι αφορά τους φυσικούς παράγοντες μόνο βλάστηση μπορεί να επηρεαστεί και να διαχειριστεί από τον άνθρωπο. Η μείωση της πλημμυρικής απορροής επιτυγχάνεται με την δημιουργία φυτομανδύα με την εκτέλεση αναδασώσεων ή αναθαμνώσεων. Επίσης πρέπει να γίνουν οι κατάλληλοι δασοκομικοί χειρισμοί στις ιδρυόμενες δασοσυστάδες ώστε να σχηματίσουν το κανονικό υδρογεωνομικό δάσος για να προσφέρει αντιπλημμυρική προστασία. Για την πλήρη αντιπλημμυρική προστασία είναι επιτακτική ανάγκη ολοκληρωμένης διαχείρισης των λεκανών απορροής στο και όχι μόνο η κατασκευή πεδινών αντιπλημμυρικών έργων. Καθοριστική είναι η συμβολή των ορεινών υδρονομικών έργων (φράγματα συγκράτησης φερτών υλικών, ελέγχου πλημμυρικών αιχμών, στερέωσης κοιτών κλπ) που συμβάλλουν στη μείωση των πλημμυρικών αιχμών και στην αύξηση της παροχτετευτικής ικανότητας των κοιτών.